Aktuell cancerforskning i västra sjukvårdsregionen

2019

REGIONALT CANCERCENTRUM VÄST

Versionshantering

Datum	Beskrivning av förändring
2018-05-14	Färdigställd

Ansvarigt Regionalt cancercentrum: Regionalt cancercentrum väst
Sammanställt av Caroline Olsson och Åsa Blixberg
Maj 2019

Innehållsförteckning

SYFTE **3**

METOD **3**

RESULTAT **4**

TOLKNING AV RESULTATEN **5**

Aktuell cancerforskning i västra sjukvårdsregionen

SYFTE

I de tio kriterier Socialdepartementet fastställt för Regionala cancercentrum (RCC) ingår bland annat att stärka den kliniska cancerforskningen i respektive region. Som ett led i detta har RCC Väst som mål att göra regelbundna sammanställningar av pågående cancerforskning i västra sjukvårdsregionen för att ge en samlad bild av aktuella forskningsaktiviteter och underlätta kontakter med/mellan olika forskare/forskargrupper. Detta arbete ligger även i linje med den långsiktiga inriktningen för det nationella arbetet med cancervården (S2018/03084FS) vilken regeringen beslutade om våren 2018 och där man efterfrågar insamling och spridning av information om pågående studier.

METOD

Informationen har huvudsakligen inhämtats via sju olika källor: den kliniska prövningsenheten (KPE) för onkologi vid Sahlgrenska Universitetssjukhuset i Göteborg, databaserna Cancerstudier i Sverige (CiS) och Forskning och utveckling i Västra Götalandsregionen (FoU) samt anslagsgivarna Barncancerfonden (BCF), Cancerfonden (CF), Jubileumsklinikens cancerfond (JK) och Vetenskapsrådet (VR). Projekt har även identifierats via etikprövningsmyndigheten (EPM). Projekt som forskaren själv informerat om anges med ”Direkt kontakt”.

Informationen från de olika källorna insamlades via webbplatser (BCF, CF, CiS, EPM/EPN[1], FoU, JK och VR) eller via direktkontakt (KPE) för tidsperioden 2019-01-01 till 2019-12-31 (exklusive JK-fonden där information om beviljade anslag gavs i februari 2020). Den insamlade informationen strukturerades i en matris med kolumner för projekttitel (svensk/engelsk), namn och e-postadress till kontaktperson för projektet samt institution/avdelning från vilket projektet huvudsakligen drivs i regionen/där kontaktpersonen hör hemma. Respektive projekt sorterades in under en av 22 kategorier på samma sätt som tidigare år. Kategorierna följer de cancerdiagnosgrupper som används på RCC:s webbplatser med undantag för ”Cancer, övrigt” och ”Flera tumöromräden”. Dessa två kategorier används för forskning som t.ex. syftar till förståelse av olika cancermekanismer eller framtagning av nya behandlingsupplägg respektive för diagnosövergripande projekt.

[1] Etikprövningsnämnderna (EPN) övergick i gemensam förvaltning i årsskiftet 2018/2019 och blev då EPM varför båda förkortningarna återfinns i den här sammanställningen.

Per e-post skickade vi sedan ut en förfrågan till varje identifierad kontaktperson gällande samtycke till att deras aktuella forskningsprojekt presenterades på RCC Västs webbplats. Vi bad också vederbörande att bekräfta att den insamlade informationen var korrekt eller att korrigera den alternativt komplettera med ytterligare information. En fråga om huruvida data från kvalitetsregister ingick i projektet ställdes också (”ja”/”nej”) och nytt för årets sammanställning är att vi även frågade om forskningen skedde på uppdrag av industrin, t.ex. av ett läkemedelsbolag, eller om det kunde klassas som akademisk forskning. I förfrågan inkluderades även projekt som redan fanns med i RCC Västs sammanställning från föregående år, *Aktuell forskning i västra sjukvårdsregionen 2018*.

Datahanteringen gjordes i Excel 2016 och e-postkorrespondensen sköttes via ett dedikerat konto i Outlook 2016 (Microsoft®). Alla kontakter togs under perioden 2019-02-19 till 2019-04-16. Om den första förfrågan var obesvarad efter ungefär två veckor skickades en påminnelse ut och mot slutet av perioden skickades även en ”sista chansen-påminnelse”. Om svar inte inkommit efter detta, registrerades projekten som ”obekräftade”. I de fall forskaren svarat och aktivt bekräftat projekt registrerades de som ”bekräftade”. Projekt som bekräftats, men där forskaren avböjt att stå med i projektsammanställningen, registrerades som ”ej med”.

RESULTAT

Totalt identifierades 749 projekt och 320 e-postmeddelanden skickades ut till projektledare eller annan kontaktperson för forskningsprojektet. Av de 320 kontakterna som togs, samtyckte 220 (69%) till att medverka i sammanställningen och 100 forskare svarade inte (31%); ingen forskare avböjde medverkan. Jämfört med föregående års sammanställning var det något fler kontakter som togs men andel forskare som samtyckte till medverkan var något lägre än tidigare (69% vs. 74-83% år 2014-2018; ***Tabell 1***). Fler projekt identifierades än tidigare år, 712 st unika projekt (då dubletter och inaktuella projekt borträknats), varav 497 projekt bekräftades. Andelen bekräftade projekt var därmed i liknande storleksordning som tidigare, om än åt det lägre hållet (70% vs. 68-85% år 2014-2018)

Informationen som presenteras baseras på de 497 bekräftade projekten där samtycke inhämtats (***Figur 1***). Alla bekräftade projekt visas i excelfilen som är kopplad till den här rapporten (*Cancerprojekt_VS_2019.xls*).

Majoriteten av projekten bedrevs vid Göteborgs universitet (GU) eller Sahlgrenska Universitetssjukhuset (SU) och återfanns inom 20 av de 22 kategorierna. Sammantaget identifierades flest projekt inom områdena ”Barn” och ”Cancer övrigt” (61 respektive 51 bekräftade av 80 identifierade projekt för båda kategorierna). Inom kategorierna ”Okänd primärtumör” och ”Penis” kunde inga projekt identifieras. Totalt sett var den inbördes fördelningen av antalet projekt mellan de olika kategorierna i stort sett oförändrad jämfört med föregående år.

Av de bekräftade projekten som besvarat frågan om kvalitetsregisterdata (458 st) var det i genomsnitt nästan ett projekt av fyra där kvalitetsregisterdata användes (104/458 [23%]; ***Tabell 2***). Bland kategorierna med ≥20 bekräftade projekt, stod området ”Tjocktarm, ändtarm och anal” för den största andelen (40%). Fem av områdena använde inte kvalitetsregisterdata för något bekräftat projekt. Av de bekräftade projekten som besvarat frågan om forskningen skedde på uppdrag av industrin (467 st) var det ungefär en tiondel som svarade ”ja” (52/467 [11%], ***Tabell 3***). Bland kategorierna med ≥20 bekräftade projekt, stod områdena ”Hud och ögon” och ”Bröst” för de största delarna (30% respektive 26%; Tabell 3). Sju av områdena saknade helt industriiniterade projekt.

TOLKNING AV RESULTATEN

Skillnaderna mellan tidigare års sammanställningar och årets sammanställning beror av flera faktorer. Under åren har fler källor tillkommit utifrån starten 2014/2015 då enbart fyra källor användes (CF, EPN, KPE, VR). Framsökningen av projekt har också förändrats något dels beroende på hur presentationen av resultat från olika källor har förändrats över tid och dels då sökningen från EPM/EPN förändrades i och med förra årets omorganisation. För årets sammanställning är svarsfrekvensen sannolikt också något påverkad av Corona-pandemin.

Tabell 1. *Antalet identifierade och bekräftade projekt inom Västra sjukvårdsregionen under åren 2014-2019 baserat på antalet besvarade kontaker för respektive projekt.*

Kategori	2014/2015	2016	2017	2018	2019
Barn	27	57	79	66	61
Blod, lymfom och myelom	27	35	51	55	67
Bröst	41	39	39	52	35
Bukspottkörtel	4	4	9	11	14
Cancer, övrigt	35	38	57	67	51
Flera tumörområden	5	10	16	19	20
Gynekologi	17	20	29	33	33
Hjärna och hypofys	7	10	17	25	26
Hud och ögon	20	30	33	42	50
Huvud och hals	12	24	30	34	33
Lever och galla	1	1	3	3	3
Lunga och lungsäck	8	9	16	22	17
Matstrupe och magsäck	9	6	11	5	8
Neuroendokrina tumörer	3	6	9	7	4
Njure	0	0	0	0	1
Okänd primärtumör	0	1	1	1	0
Penis	0	0	0	0	0
Prostata	9	16	21	23	25
Sarkom	5	5	5	6	9
Sköldkörtel	7	9	8	7	2
Tjocktarm, ändtarm och anal	24	37	41	42	36
Urinvägar	8	7	9	10	5
Totalt bekräftade projekt:	269	364	484	530	500
Totalt identifierade projekt:	339	534	605	623	712
#bekräftade/#identifierade (%)	79%	68%	80%	85%	70%
Totalt besvarade e-postkontakter	144	185	251	230	220
Totalt tagna e-postkontakter	194	250	304	284	320
#besvarade/#tagna (%)	74%	74%	83%	81%	69%

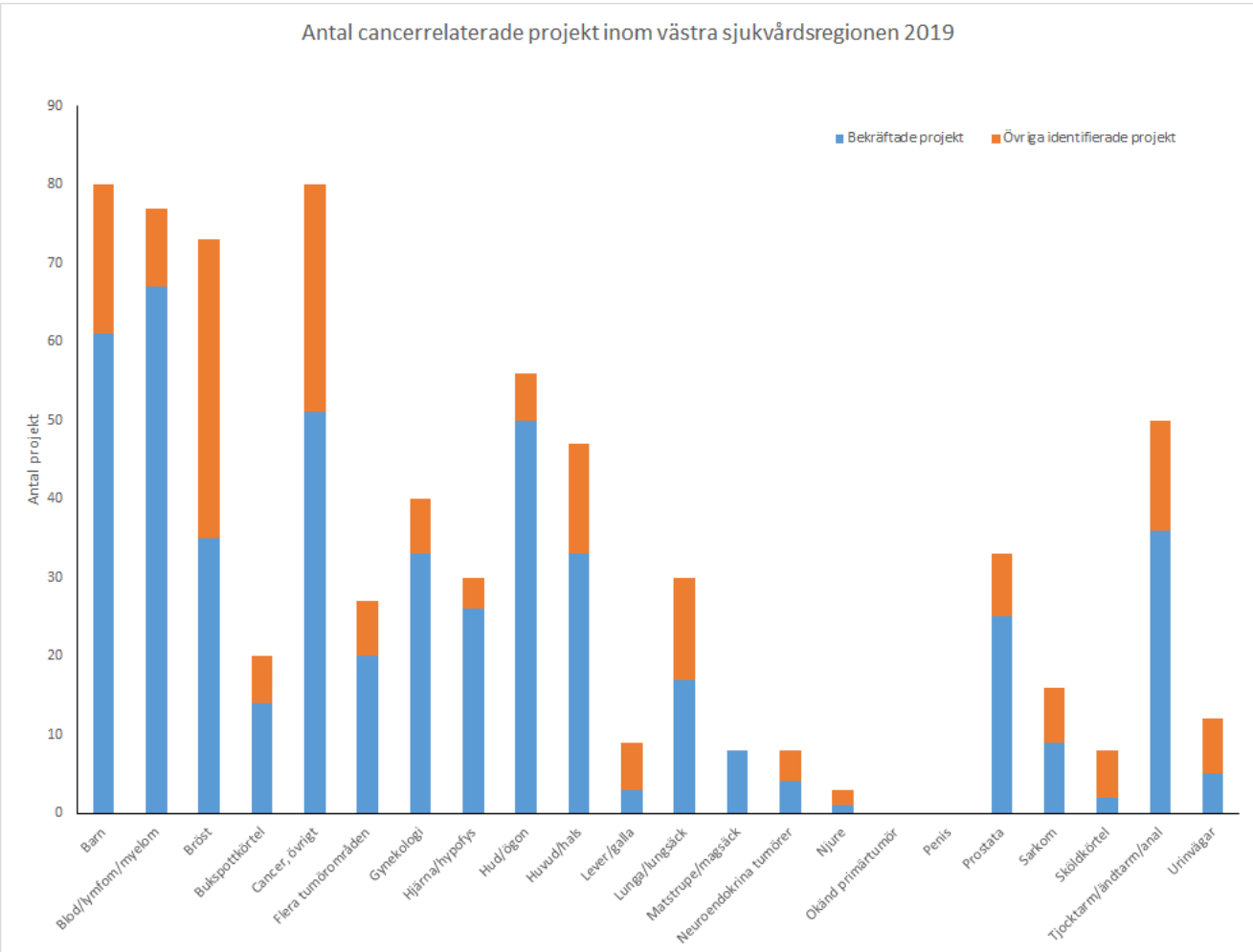

Figur 1. *Antal projekt relaterande till pågående cancerforskning inom Västra sjukvårdsregionen under 2019."Bekräftade projekt" baseras på samtycke från återkopplande forskare medan"Övriga identifierade projekt" anger projekt som inte bekräftats (207 st).*

Tabell 2. *Fördelningen av projekt som använt kvalitetsregisterdata inom Västra sjukvårdsregionen under 2019. Procentsiffrorna baseras på de 454/500 bekräftade projekt där svar om användande givits; svar för 46 projekt saknades.*

KATEGORI/ Kvalitets-registerdata	Barn	Blod/ lymfom/ myelom	Bröst	Bukspott-körtel	Cancer övrigt	Flera tumör-områden	Gynekologi	Hjärna/ryg gmärg/ hypofys	Hud/ ögon	Huvud/ hals
Antal svar	59	58	24	14	45	19	33	26	43	28
Ja (%)	29	17	13	21	11	21	73	19	2	14

KATEGORI/ Kvalitets-registerdata	Lever/ galla	Lunga/lung säck	Matstrupe/ magsäck	Neuro-endokrina	Njure	Prostata	Sarkom	Sköld-körtel	Tjocktarm/ ändtarm/ anal	Urinblåsa/ urinvägar
Antal svar	3	17	6	4	1	25	9	1	34	5
Ja (%)	0	41	50	0	0	12	0	0	41	0

Tabell 3. *Fördelningen av projekt som varit industriinitierade inom Västra sjukvårdsregionen under 2019. Procentsiffrorna baseras på de 460/500 bekräftade projekt där svar om användande givits; svar för 40 projekt saknades.*

KATEGORI/ Industri-initierat projekt	Barn	Blod/ lymfom/ myelom	Bröst	Bukspott-körtel	Cancer övrigt	Flera tumör-områden	Gynekologi	Hjärna/ryggmärg/ hypofys	Hud/ ögon	Huvud/ hals
Antal svar	59	58	34	14	48	20	29	26	43	26
Ja (%)	2	16	24	14	2	0	10	4	30	0

KATEGORI/ Industri-initierat projekt	Lever/ galla	Lunga/lung säck	Matstrupe/ magsäck	Neuro-endokrina	Njure	Prostata	Sarkom	Sköld-körtel	Tjocktarm/ ändtarm/ anal	Urinblåsa/ urinvägar
Antal svar	2	16	6	4	1	25	9	1	34	5
Ja (%)	0	0	0	0	0	16	0	0	0	20

Aktuell forskning i västra sjukvårdsregionen

RCC Väst har som mål att göra regelbundna sammanställningar av pågående cancerforskning i västra sjukvårdsregionen för att ge en samlad bild av aktuella forskningsaktiviteter, synliggöra befintliga studier och underlätta kontakter med olika forskare/forskargrupper. Den här rapporten gäller aktuella forskningsprojekt under 2019.